

Asia: VN/1972/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL) painottaa, että valtioneuvoston koulutuspoliittisessa selonteossa olisi erittäin tärkeää huomioida myös kouluikäisten, 2. asteen opiskelijoiden sekä korkeakouluopiskelijoiden fyysisen aktiivisuuden ja liikunta-asioiden edistäminen:

Koulujen ja oppilaitosten liikunta-aktiivisuutta edistävillä olosuhteilla ja toimintakulttuurilla on merkittävä myönteinen vaikutus oppilaiden ja opiskelijoiden sekä fyysiseen aktiivisuuteen ja hyvinvointiin että jaksamiseen sekä opiskelukykyyn. Lisäksi toiminnallisen opetuksen, joka hyödyntää liikettä ja fyysistä aktiivisuutta, on todettu aktivoivan aivoja ja parantavan oppimistuloksia.

Selonteon luonnoksessa todetaan, että ”hyvinvointi on edellytys sille, että lapset, oppilaat ja opiskelijat oppivat ja etenevät oppimispolullaan” (s. 14). Fyysistä aktiivisuutta edistävät oppilaitosten olosuhteet ja toimintakulttuuri ovat tärkeä osa tämän edellytyksen toteutumiselle.

Korona-aika on vielä aiempaa selvemmin paljastanut opiskelu- ja työskentelyolosuhteiden merkityksen hyvinvoinnille ja jaksamiselle: etätyöhön ja etäopiskeluluun pakotetut opettajat ja oppilaat/opiskelijat kärsivät arjessaan laajamittaisesti huonosta työ- ja opiskeluergonomiasta ja niiden mukana tuomista niska- ja selkäviväistä. Kun opettajat ja opiskelijat pääsevät palaamaan oppilaitoksiin, niiden olosuhteiden ja toimintakulttuurin tulee parhaalla mahdollisella tavalla tukea fyysistä ja henkistä hyvinvointia.

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

-

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

-

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

Selontekoluonnoksessa esitetään tärkeä toimenpide 2. asteen opiskelijoille koskien yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämistä toisen asteen koulutuksessa (s. 25): "Turvataan kaikille toisen asteen opiskelijoille heidän tarpeisiinsa vastaavat opiskeluhuollon palvelut sekä mahdollisuus henkistä ja fyysistä hyvinvointia tukevaan toimintaan oppilaitosyhteisössä yhdenvertaisesti maan kaikissa osissa toimintatapoja ja tarvittaessa myös lainsäädäntöä ja rahoitusjärjestelmiä kehittämällä."

Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL) vaatii, että myös korkeakouluopiskelijoiden osalta tehdään vastaava kirjaus.

Lisäys voidaan luontevasti tehdä esimerkiksi tavoitekohtaan "Korkeakoulutuksen saavutettavuutta ja tasa-arvoa parannetaan" (s. 32-33)

Perustelut:

Korkeakouluopiskelu ajoittuu yleensä nuoren tai nuoren aikuisen itsenäistymisen elämänvaiheeseen, johon usein liittyy muutto lapsuuden kodista uuteen kaupunkiin ja ympäristöön. Tällöin on erittäin tärkeää, että nuoren ja nuoren aikuisen itsenäisen elämän alkuvaihetta tuetaan ja turvataan hyvillä opiskeluhuollon palveluilla sekä henkistä ja fyysistä hyvinvointia tukevalla toiminnalla oppilaitosyhteisössä.

Selonteon luvussa "4 Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät" todetaan: "Koulu-uupumus ja muut koululaisten ja opiskelijoiden hyvinvoinnin uhkatekijät ovat lisääntyneet." (s. 56). Esitetty lisäys olisi tärkeä osa opiskelijoiden hyvinvoinnin uhkatekijöihin vastaamista.

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

-

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

-

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

-

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

Selonteossa tuodaan esille, että "opettajankoulutuksen ja muun henkilöstön koulutuksia kehitetään, niiden laadusta huolehditaan ja koulutukset kohdennetaan oikein." (s. 42)

Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL) korostaa, että tulevaisuuden opettajille on erittäin tärkeää kouluttaa myös toiminnallisen opetuksen menetelmiä, joissa oppimisen edistämiseksi hyödynnetään liikettä ja fyysistä aktiivisuutta. Toiminnalliset opetusmenetelmät paitsi lisäävät opiskelijoiden osallisuutta ja jaksamista myös tuottavat tutkitusti parempia oppimistuloksia.

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

-

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

-

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

-

Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat

-

Bolander Ida
Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL)

Ansala Jussi
Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL)